

DENKDAG TOEKOMSTVISIE SOCIALE ECONOMIE REGIO OOSTENDE

R A P P O R T

2 oktober 2014, De Branding, Middelkerke

Om de sociale economie in de regio Oostende te versterken luisterden we op 2 oktober 2014 naar uw verhaal, uw expertise en uw ervaring.

Met een 30-tal deskundigen uit de Oostendse regio zochten we samen naar de sterke punten van de sociale economie en de tewerkstelling van kansengroepen in de regio.

Hierop bouwden we verder:

- Hoe kijken we naar de toekomst?
- Waar willen we meer van?
- Hoe geven we verder vorm aan een duurzame tewerkstelling van kansengroepen?

We ontwierpen samen een nieuwe realiteit, één die leidt tot verandering en innovatie.

Het denkproces vertrok vanuit dit centrale thema:

De kracht van professionalisme in de sociale economie in de regio Oostende

Succesvolle ondernemingen in de sociale economie werken op een innovatieve manier samen en staan garant voor de volwaardige tewerkstelling van kansengroepen in de regio.

Op basis van een gedeeld toekomstbeeld formuleerden we voorstellen om stappen te zetten in de richting van dit toekomstbeeld.

Stappen die we binnen onze eigen organisatie kunnen zetten, maar die ook inspiratie kunnen geven om de samenwerking binnen de sociale economie te versterken. De acties die hieruit voortvloeien worden opgenomen in een vervolgproces waarbij het werkveld ook betrokken wordt.

Inleiding: burgemeester Janna Rommel - Opstaele

Mevrouw Janna Rommel – Opstaele, burgemeester van Middelkerke, verwelkomde de aanwezigen en beschreef dat Middelkerke heel veel belang hecht aan sociale tewerkstelling.

Ze stelde samenwerking centraal tussen onderwijs, bedrijfsleven en lokale overheid. Middelkerke tracht het goede voorbeeld te geven door mensen aan te werven met tewerkstellingsmaatregelen en via OCMW en PWA. Er zijn ook eigen opleidingen tot keukenmedewerker en tot handlanger bouw.

Tenslotte werden de wijzigingen op Vlaams niveau toegelicht.

Historiek en voorstelling onderzoeksthema: Inge Vromant

RESOC Oostende heeft van sociale economie een speerpunt gemaakt in haar streekpact. Daarom wordt elk jaar een event rond sociale economie georganiseerd.

Het bestuur van RESOC Oostende vond het essentieel dat er voor de regio een dossier zou worden ingediend n.a.v. de Vlaamse oproep in het najaar van 2013. Er waren middelen verkrijgbaar voor de ondersteuning van de sociale economie. Gistel werd bereid gevonden om aan de kar te trekken en als beherende gemeente op te treden. De middelen werden binnen gehaald en er werd een stafmedewerker aangeworven om op dit project te werken.

Wouter Vanhecke zal de komende jaren de regio ondersteunen op het vlak van sociale economie en de sociale economie verder uitbouwen.

Gezien de talrijke wijzigingen in het landschap van de sociale economie is het belangrijk om stil te staan bij de uiteindelijke richting die we willen uitgaan: het ontwikkelen van een gemeenschappelijke, gedragen toekomstvisie voor de regio. Vandaar deze denkdag.

Het centrale thema voor deze denkdag is:

De kracht van professionalisme in de sociale economie in de regio Oostende

Succesvolle ondernemingen in de sociale economie werken op een innovatieve manier samen en staan garant voor de volwaardige tewerkstelling van kansengroepen in de regio.

VERKENNEN: ontdekken en waarderen van het beste van wat is.

Aan de hand van een vraaggesprek per twee werd verkend wat we waarderen binnen de sociale economie op vandaag.

Vertrekpunt was het **professionalisme** en de **samenwerking** binnen de sociale economie in de regio.

De verhalen die aan elkaar werden verteld bevatten de zaken die door de deelnemers als 'waardevol' worden beschouwd in de hedendaagse werking met kansengroepen.

Hierbij kwamen volgende zaken naar voor:

FOCUS KANSENGROEPEN

- Staan centraal
- Zelfwaarde opkrikken
- Zelfvertrouwen opkrikken
- Betrokkenheid
- Gedragenheid
- Inzetten op competenties en sterktes
- Maatwerk
- Flexibele trajecten (voor- en na-), feedback en bijsturen
- Kansen geven

FOCUS ONDERNEMEN

- Begrip voor elkaar
- Blijven bijscholen
- Geloof in elkaar
- Empathie
- Engagement
- Promotie sociale economie: verbeteren perceptie
- Samenwerking privé en sociale economie
- Vernieuwende samenwerkingen
- Stakeholders betrekken

FOCUS ORGANISATIES

- Specialisatie, maar ook domein overschrijdend samenwerken.
- Alertheid
- Procesbeheer
- Kwaliteitsbewaking
- Overstijgen eigenbelang
- Visie ontwikkeling
- Structurele samenwerking
- Gedeelde visie en missie
- Vernieuwing
- Delen van expertise

VERBEELDEN: droom / visie van wat zou kunnen zijn.

In deze creatieve fase werd 'verbeeld' hoe de sociale economie er binnen vijf jaar kan uitzien.

Een gemeenschappelijk element bij de drie voorstellingen was dat er eigenlijk geen aparte sociale economie meer bestaat: dat er slechts sprake is van één economie.

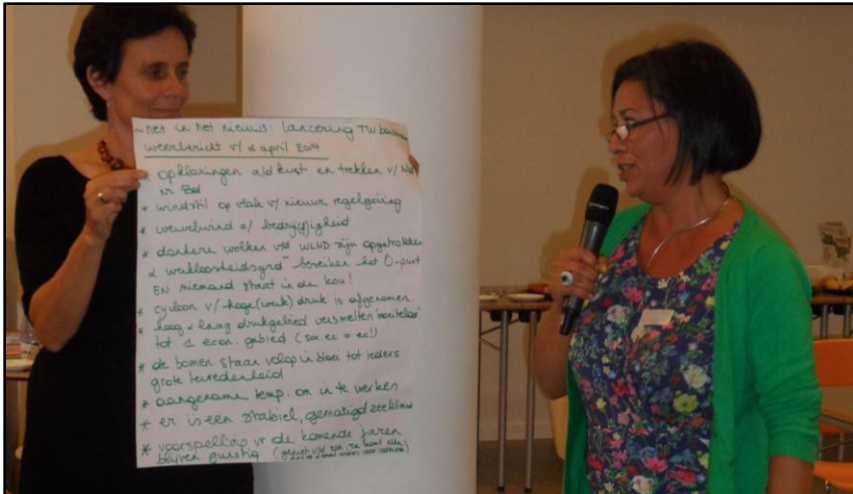
Enkele beelden:

Deze groep verbeelde de dynamische samenwerking die er binnen 5 jaar bestaat binnen de sociale economie in de regio Oostende aan de hand van een **piramide**. Centraal staan de kansengroepen, die hun plaats vinden in één economie. Deze mensen staan aan de top van de piramide. Belangrijk is dat er een motor is die het dynamische geheel doet draaien.

Deze groep verbeelde een **bedrijf** waarin iedereen zijn plaats heeft. Elke deelnemer gaat het bedrijf binnen met zijn eigen 'etiketje', deze kleurrijke etikettes worden verscheurd en samen op een bord geplakt, zodat er een bont geheel ontstaat. Diversiteit troef!
Belangrijk hierbij is dat er binnen 5 jaar geen onderscheid meer bestaat tussen de 'reguliere' en 'sociale' economie.

Deze groep koos voor het beeld van een **'weerbericht'**. Ook hier was er geen onderscheid meer tussen de reguliere en sociale economie.

Op 1 april 2019 wordt de 'tewerkstellingsbarometer' gelanceerd. Binnen 5 jaar is het windstil op het vlak van nieuwe regelgeving en komt er een wervelwind aan bedrijvigheid. Niemand staat in de kou.

VORMGEVEN: ontwerpen hoe het eruit moet zien.

In de laatste fase werden ideeën, acties en initiatieven gesprokkeld die de sociale economie in de richting van ons toekomstbeeld kunnen brengen.

FOCUS KANSENGROEPEN

- **Flexibele trajecten**, ook naar niet-betalde oplossingen.
- Koppelen van **functieprofielen** en **opleidingstrajecten**.
- **Cliëntoverleg** met referentiepersonen.

FOCUS ONDERNEMEN

- Stimuleren **ondernemerschap bij kansengroepen**: bijkomende ondersteuning nodig voor het starterslabo! (trekker: Pieterjan Robijn, Starterslabo)
- Samen indienen op **overheidsopdrachten**.
- Uitbreiding **enclavewerking**.

FOCUS ORGANISATIES

- **Platform** voor continue concrete samenwerking, bekendmaking aanbod en overleg.
- **Uitwisselen van staf**.
- Onderzoek naar mogelijkheden van **schaalvergroting**.
- Sociale tewerkstelling bevorderen in reguliere economie.
- **Staten – generaal** om te zoeken naar de motor van de sociale economie in de regio.
- Inzetten op **informatisering**.

- Blijvend **netwerkacties** organiseren.

FOCUS REGIE

- Één centrale regie, één centraal **aanspreekpunt**.
- **Coördinatie** tussen diverse actoren in de sociale economie, matching vraag en aanbod. (trekker: Wouter Vanhecke, coördinator project regie SE)
- **Lobbyen** voor een rechtvaardige en eenduidige **wetgeving**. (trekker: Gudrun Rambour, Stad Oostende)
- Verder inzetten op **ambassadeurschap**, focus op samenwerking sociale en reguliere economie.
- Samen investeren in **promotie en beeldvorming** sociale economie, focus op reguliere bedrijven en overheid. (trekker: Rebekka Celis, POM WVL)
- Oprichting **expertisecentrum** sociale economie.
- **Strategisch actieplan** voor diverse kansengroepen. (trekker: Elise Pattyn, GGZ)

Bij een aantal acties staat wie de trekker voor die actie is.

In kleine groepjes werden deze ideeën verder vorm gegeven.

Hierbij vindt u van enkele daarvan een korte verslaggeving:

PROMOTIE EN BEELDVORMING:

- Captains of industry aan het woord laten over hun samenwerking met SE.
  - Organisatie: VOKA / UNIZO.
  - Voorbeeld: Duco uit Veurne = ambassadeur van VLAB, heeft een enclave.
  - Vertegenwoordigers van sociale economie in bestuur VOKA.
- Overzichtelijke brochure over samenwerking met sociale economie.
  - Wie kan dit opmaken?
  - Wie kan dit financieren?
- Samenwerking met scholen.
- Eén boodschap tegelijk.
  - Doelgroep NEC / consument: samenwerken met sociale economie.
    - Door captains of industry.
    - Goede voorbeelden.
    - Drempelvrees weghalen om samen te werken.
  - Doelgroep NEC: aanwerven van kansengroepen.
    - Vanuit 4werk actie ondernemen.

STARTERSLABO:

Starterslabo is een erkende activiteitencoöperatie en begeleidt onder meer kansengroepen die hun ondernemersdroom willen realiseren en daarin ondersteuning zoeken door middel van coaching, training en aandacht voor persoonlijke groei.

Op dit ogenblik is Starterslabo reeds actief in de regio Oostende, namelijk in De Werkhoeck (Oudenburg) en in het Ondernemerscentrum (Oostende). Er zijn collectieve infosessies en intake- en begeleidingsgesprekken met ondersteuning van de aandeelhouders.

Starterslabo wordt geconfronteerd met een vraag naar ondernemersbegeleiding in West-Vlaanderen die vele malen groter is dan het aanbod dat kan geboden worden met de financiering van Departement WSE.

Starterslabo wil zijn kennis en methodieken inzetten om een groep kandidaat-ondernemers te begeleiden in de regio Oostende, met focus op én extra begeleiding voor specifieke kansengroepen (50+, kortgeschoolde jongeren, mensen met een migratieachtergrond, ...) Hiertoe dient een ervaren coach te worden ingezet om 16 kandidaat-ondernemers per jaar intensief te begeleiden.

Het begeleidingstraject duurt in het totaal 18 maanden en zou ongeveer 66.000€ kosten.

MATCHING VRAAG EN AANBOD IN DE SOCIALE ECONOMIE

- Belang erkennen van een optimaal gebruik van ieder talent/competentie.
- Matching meer en meer laten gebeuren door te bepalen welke competenties er nodig zijn om in een functie te starten en van daaruit te zoeken.
VDAB – systeem Competent laat toe om vraag en aanbod te matchen op competentieniveau.
- Erkennen dat zelftrouwen, goesting en motivatie van een werkzoekende een cruciale rol spelen.
- Vele negatieve ervaringen en drempels vragen veel energie.
- Verkeerde beeldvorming ‘sociale economie’ beïnvloedt zowel vraag als aanbod.
- Nieuw ontwikkeld screeningsstelsel VDAB zorgt voor een consequentere en eenvormige screening (effectieve opstart januari 2015).
- Duidelijkheid brengen in een begeleidingstraject en een doorverwijzing brengt de klant veel verder dan halve afspraken.
- Aandacht hebben voor niet betaalde arbeid / vrijwilligerswerk.
- Belang van nazorg en jobcoaching mag niet vergeten worden.
- Beroepsverkennde stages (VDAB) zorgen voor een inschatting van een functie, organisatie of team.
- Interne jobrotatie kan als positief worden ervaren en laat toe aan het individu om verder te groeien.
- Moeilijkheden bij het solliciteren en oriëntatie van nieuwkomers op de arbeidsmarkt.
- Bekijken hoe we best iemand aanbieden bij een werkgever door tevens het financieel plaatje duidelijk maken (op groeps – en individueel niveau).
- Niet enkel werken vanuit de eigen activiteiten van je eigen organisatie maar werken vanuit de noden/vragen van de klant zelf en deze benaderen met samenwerkingsverbanden met andere organisaties die daar expertise in hebben.
- Mogelijkheid bekijken om de vacatures sociale economie door toepassing van 1 filter/selectie op de VDAB– vacaturebank duidelijk te maken voor trajectbegeleiders/consulenten en werkzoekenden.

DE TOEKOMST VAN DE TEWERKSTELLINGSMAATREGELEN

Er bestaat een wespennest aan sociale tewerkstellingsmaatregelen waarin het moeilijk is om je weg terug te vinden. Er is nood aan een volledig overzicht van al die maatregelen. Bijvoorbeeld gesco's: worden die ook beschouwd als werknemers die vallen onder de sociale economie?

Opvolging

De acties die werden voorgesteld, en eventueel verder uitgewerkt, worden verder opgevolgd door Wouter Vanhecke.

Hij zal de nodige contacten leggen en acties ondernemen om de voorgestelde ideeën zo veel mogelijk uit te voeren in de praktijk.

Aanwezigheden en verontschuldigungen

AANWEZIGEN

Naam	Voornaam	Functie	organisatie
Anthierens	Ann		Loca Consult
Bauwens	Steve	Sector assistent Lok. Ec.	Gemeente Middelkerke
Celis	Rebekka	stafmedewerker SE	POM
Cnudde	Alain	directeur strategie / beleid	Jobcentrum
Compernelle	Xavier	coördinator klusjesdienst	OCMW Ichtegem
Daene	Carine	directeur	VDAB Oostende
De Ruytter	Koen	directeur Samenleven	Stad Oostende
Debeuf	Nancy	expert kantenwerking SE	VDAB West-Vlaanderen
Declercq	Bart		Loca Consult
D'Hulster	Dirk	directeur	SEO
Edvardsson	Pétur		ACV
Gaudesaboos	Nele		GTB
Herremans	Bart	directeur	Kringloopcentrum Kust vzw
Huyghe	Hans	coördinator SE	Groep Intro WVL vzw
Lambert	Ann	zaakvoerder	dienstenbedrijf BOD
Lodewyckx	Herman	raadslid Groen	provincieraad WVL
Maes	Nikie	zelfstandig	procesbegeleider
Mous	Bjorn	educatief medewerker	ABVV vorming en actie
Nweke	Collins	gemeenteraadslid	Stad Oostende
Ottevanger	Nel	coördinator LSB	Sociaal Huis Oostende
Pattyn	Elise	netwerkcoördinator	GGZ Noord-WVL

Rambour	Gudrun	coördinator - personeel	Stad Oostende
Robijn	Pieterjan	coördinator	Starterslabo WVL
Rommel - Opstaele	Janna	burgemeester	Middelkerke
Rosseel	Luc	algemeen directeur	BW Oesterbank
Snauwaert	Ouafia		familieplatform GG
Sweetlove	Alexis	familie vertegenwoordiger	GG
Van Den Bossche	Karen	coördinator kansen voor kinderen	Stad Oostende
Vanassche	Ann	coördinator	RESOC Oostende
Vande Ginste	Timothy	adjunct - directeur	Loca Consult
Vandendriessche	Lucas	directeur seniorenzorg	Sociaal Huis Oostende
Vanhecke	Wouter	stafmedewerker	regie sociale economie regio Oostende
Vincke	Michel	directeur	PWA Oostende
Vromant	Inge	stafmedewerker	RESOC Oostende
Wouters	Evi	maatschappelijk werker	Sociaal Huis Gistel

VERONTSCHULDIGDEN

Naam	Voornaam	Functie	organisatie
Bourgoignie	Nancy	Schepen	Stad Oostende
Claeys	Krista	Schepen	Stad Oostende
Cool	Annie	schepen - voorzitter OCMW - Provincieraadslid	Stad Gistel
Dejonghe	Corrine		Sociaal Huis Oostende
Deprez	Henk	secretaris	ABVV Metaal
Dubois	Bianca	Beambte	PWA Oudenburg
Friederichs	Sabine	Gemeenteraadsvoorzitter	Stad Oostende
Geldhof	Niko	voorzitter	RESOC Oostende
Moonen	Henny	Beambte	PWA / DC Middelkerke
Schrauwen	Ina	KMO- en projectcoördinator	UNIZO regio Westhoek vzw
Van Daele	Karine	Projectontwikkelaar EAD	SERR Oostende - Westhoek
Vanneste	Krist	Diversiteitsconsulent	ABVV WVL
Wyns	Bruno	Armoedebeleids-coördinator	Sociaal Huis Oostende

*“Individually we are one drop. Together we are an ocean.”
Ryunosuke Satoro*